

Täysistunto

Maanantai 17.12.2018 klo 13.00—2.20

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2018 vp

Lakialoite LA 70/2016 vp, 29/2017 vp, 51, 57/2018 vp

Toimenpidealoite TPA 34/2018 vp

Valiokunnan mietintö StVM 19/2018 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta.

Keskustelu

0.19 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Esityksen keskeisten ehdotusten myötä takuueläkkeen määrää korotettaisiin, sairausvakuutuslain mukaisia vähimmäismäärisiä päivärahoja korotettaisiin, sairausvakuutuslain mukaisiin vanhempainpäivärahoihin esitetään muutoksia lapsiperheiden aseman parantamiseksi ja sairausvakuutuslain mukaisten lääkekorvausten vuosiomavastuuosuutta alennettaisiin. Tällaiset ehdotukset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia ja hyviä, ja sen voin tässä sanoa. Katson kuitenkin, että esitys sellaisenaan ja valiokunnan mietinnön mukaisena ei ole hyväksyttävissä, ja perussuomalaiset ovat jättäneet tähän hallituksen esitykseen vastalauseen sosiaali- ja terveysvaliokunnassa.

Olen esitellyt tämän vastalauseen jo viime viikolla keskustelussa, mutta tässä otettiin kantaa lääkekustannuksiin, ja meidän eduskuntaryhmä katsoo, että sosiaali- ja terveysministeriön tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin sen selvittämiseksi, millä keinoilla varmistettaisiin, että vähävaraisetkin pystyvät tosiasiallisesti hankkimaan tarvitsemansa lääkkeet. Esitänkin tätä koskevan lausumaehdotuksen.

Toinen lausumaehdotukseni liittyy takuueläkkeeseen: Perussuomalaiset katsovat, että eläkeläisköyhyys on vakava ongelma. Pienituloisten eläkeläisten tulot menevät lähes kaikki kotimaiseen kulutukseen eli kiertoon. Hallituksen esityksessä pienimpien eläketulojen varassa elävien toimeentuloa ehdotetaan parannettavaksi takuueläkettä korottamalla. Ehdotuksen mukaan täysimääräisen takuueläkkeen lainmukaista määrää korotettaisiin 631,69 euroon vuoden 2019 alussa. Tämä huomioiden me katsomme, että takuueläkkeen määrää koskevat ehdotukset ovat toki oikeansuuntaisia ja hyviä mutta pelkät nimelliset takuueläkkeen nostot eivät riitä. Perussuomalaiset pitävät kohtuuttomana liian vähäistä etuuksien korotusta kohderyhmälle, joka on tätä maata rakentanut ja edelleen on Suomen pienituloisimpien joukossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

Ja esitän tässä kaksi lausumaa liittyen tähän meidän vastalauseeseen:

Toinen lausuma liittyy lääkkeisiin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta jatkossa lääkkeiden vuosiomavastuuta vähennetään pienituloisille henkilöille summalla, jonka suuruus vahvistetaan erikseen valtioneuvoston asetuksella.”

Ja toinen lausuma on: ”Eduskunta edellyttää hallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin eri keinojen käyttöönottamiseksi sen varmistamiseksi, että eläkeläisten toimeentulo säilyy riittävällä tasolla.”

Perussuomalaiset kantavat suurta huolta eläkeläisten pärjäämisestä, ja pienituloiset ja pientä eläkettä saavat naiset ovat todella kurjassa tilanteessa Suomessa, ja se huoli on perussuomalaisilla syvä.

0.22 Eva Biaudet r: Arvoisa puhemies! Tänään on aikaisemmin jo käyty paljon keskustelua nimenomaan kaikkein köyhimmissä asemassa olevien asemasta ja budjettiesityksestä, ja tämä meidän esityksemme nyt liittyy itse asiassa tähän samaan asiaan, enkä tässä vaiheessa enää sitten enemmän perustele asioita. RKP:n eduskuntaryhmä esittää, että vastalauseen 5 mukaisesti hyväksytään seuraavat kaksi lausumaa:

Ensimmäinen on: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen lapsilisän yksinhuoltajalisän korottamiseksi 64,30 euroon.”

Ja toinen on: ”Eduskunta edellyttää, että kansaneläke jätetään hallituksen vuodelle 2019 kaavaileman tulonsiirtoja ja sosiaalietuuksia koskevan indeksin jäädytyksen ulkopuolelle.” — Kiitoksia.

0.23 Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa puhemies! Tänään on todella puhuttu ensi vuoden budjetista, ja myöskin tässä aikaa säästääkseni, kun tiistain puolella eletään, pidän puheenvuoroni hyvin lyhyenä.

Tässä esityksessä oli hyviä esityksiä, muun muassa tämä takuueläkkeen korottaminen, mutta vasemmistoliiton vaihtoehtobudjetissa tätä takuueläkettä olisi korotettu vielä vähän enemmän.

Olemme vasemmistoliitossa myös huolissamme asumisen hinnasta ja vuokratasojen kehittämisestä.

Tänään on myös puhuttu paljon perhe-elämästä ja perhe-elämän ja työn yhteensovittamisesta sekä alhaisesta syntyvyydestä, ja sen takia esitän tässä vasemmistoliiton vastalauseen 4 mukaiset kaksi lausumaehdotusta, jotka kuuluvat näin:

”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee uudistuksen vanhempainvapaaajärjestelmäksi, jolla molemmille vanhemmille tarjottavat vanhempainvapaaajaksot jaetaan kolmeen eri osaan, joista yhden käyttäisi toinen vanhempi, yhden vanhemmat jakaisivat keskenään ja yhden käyttäisi toinen vanhempi.”

”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee esityksen, jolla yleisen asumistuen enimmäisasumismenot sidotaan takaisin vuokraindeksiin ja niihin tehdään indeksin mukaiset korotukset vuosien 2016—2019 osalta.”

0.24 Matti Semi vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Pekonen perusteli erittäin hyvin nuo esitykset, joten kannatan molempia esityksiä.

0.25 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Det här lagförslaget innehåller viktiga saker. Hur som helst vill jag förena mig med ledamot Eva Biaudets två uttalanden.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

Arvoisa puhemies! Haluan kannattaa edustaja Biaudet'n lausumaesityksiä.

0.26 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Juvosen tekemiä lausumaehdotuksia.

Perustelen vielä lyhyesti:

Monen eläkeläisen taloustilanne on kärsinyt pahoin muun muassa lääkkeiden hintojen ja erilaisten omavastuuosuuksien noustessa, ja katsommekin, että lääkkeiden vuosiomavastuuta tulisi korvata pienituloisille kansalaisille. Tämäkin asia on kirjattu myös vaihtoehtobudjettiimme.

Myös eläkeläisten ja erityisesti pienituloisten työeläkeläisten toimeentuloon on kiinnitettävä jatkossa voimakasta huomiota. Kuten edustaja Juvonen toi edellä ilmi, moni heistä on tehnyt pitkän uran matalapalkkaisessa työssä. Työura on pitkä, mutta eläke on palkan pienuuden vuoksi myös jäänyt pieneksi. Erityisesti yksin elävien naisten kohdalla tilanne on monelta osin hyvin hankala, ja sen korjaamiseen tulee kiinnittää jatkossa erityistä huomiota.

Perussuomalaiset ovat tehneet vaihtoehtobudjetissaan myös ehdotuksen, jolla taitettu indeksi korjattaisiin puoliväli-indeksiksi eläketulon ensimmäisen 1 000 euron osalta. Tämä muutos auttaisi nimenomaan pieniä työeläkkeitä saavia kaikkein eniten mutta olisi hyödyksi kaikille työeläkettä nauttiville.

0.26 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Istuvan hallituksen leikkaukset ovat osuneet erityisen kipeästi pienituloisiin ja perusturvan varassa eläviin. Vihreiden mielestä perusturvan varassa eläville tarvitaan välitöntä apua, ja vaikka tässä hallituksen esityksessä otetaan oikeansuuntaisia askeleita, ne ovat hallituksen toimeenpanemiin leikkauksiin nähden aivan riittämättömiä.

Vihreät esittävät vähimmäispäivärahoihin 50 euron kuukausittaista tasokorotusta. Tämä korotus kattaisi kaikki Sipilän hallituksen tekemät leikkaukset ja nostaisi turvan tasoa selvästi.

Myös takuueläkkeeseen tarvitaan selvä tasokorotus, sillä hallituksen tekemät korotukset takuueläkkeeseen eivät kata kaikkia tehtyjä leikkauksia. Tasokorotus parantaisi eläkeläisten ostovoimaa ja osaltaan torjuisi köyhyyttä.

Hallituksen linjaus siirtää asumistuki vuokratasoindeksistä elinkustannusindeksiin on leikkaus ja vaikeuttaa heikoimmassa asemassa olevien suomalaisten asemaa.

Näiden edellä esittämäni syiden perusteella teen vihreiden vastalauseen muutosesitykset, jotka olen tehnyt sosiaali- ja terveysvaliokunnassa.

Elikkä 1. lakiehdotuksen 7 §:ään, ”Sairaus- ja vanhempainpäivärahan sekä erityishoitörahan vähimmäismäärä”, ehdotan, että se vähimmäismäärä olisi 27,88 euroa.

Sitten 2. lakiehdotuksen 8 §:ään, joka koskee takuueläkkeen määrää, me vihreät esitämme, että täysimääräinen takuueläke olisi 672,69 euroa kuukaudessa.

Ja 5. lakiehdotuksen 51 §:ään, joka koskee indeksisidonnaisuutta, ehdotan seuraavaa tekstiä: ”Enimmäisasumismenot sidotaan vuokratason kehitystä kuvaavaan Tilastokeskuksen vahvistamaan koko maata ja kaikkia vuokra-asuntoja koskevaan vuosittaisen vuokraindeksiin, jonka pisteluku vuonna 2010 oli 100, siten että 10 §:ssä säädetyt euromäärät vastaavat vuoden 2018 vuokraindeksiin pistelukua. Enimmäisasumismenoja tarkistetaan ensimmäisen kerran vuokraindeksiin muutosta vastaavasti vuoden 2019 alusta.” — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Alanko-Kahiluoto, teitte pykälämuutoksia. Ne olisi pitänyt tehdä ykköskäsittelyssä. Tässä vaiheessa tehdään lausumat tai hylkäysesitykset. Oliko edustajalla lausumaa? — Selvitellään sitä erikseen. Mennään keskustelussa eteenpäin.

0.30 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa jo kannatan näitä edustaja Alanko-Kahiluodon tekemiä esityksiä. Käy niiden jatkoselvittelyssä nyt sitten miten tahansa, niin varmuuden vuoksi tässä voinen jo esittää kannatukseni, jos ne oli tässä kohdalla mahdollisuus tehdä.

Me tänään puhuimme täällä aika paljon köyhyydestä ja siitä, että eläkeläisköyhyys on Suomessa kasvava ongelma, samalla tavalla kuin myös lapsiköyhyys. Nyt me olemme siinä kohdassa, kun käytännössä tehdään niitä päätöksiä, ja on ilahduttavaa, että tässä tulee nyt oppositiopuolueilta laajasti eri suunnista esityksiä siitä, miten tähän ongelmaan tulisi tarttua. Kyllähän se on aivan selvää, että vaikka on hyvä, että työllisyys on noussut, niin meillä on vaikkapa eläkeläiset semmoinen kansanryhmä, joka ei voi työtulollaan parantaa toimeentuloaan, ja sen takia meidän täytyy huolehtia siitä, että nämä perusetuudet ovat riittävällä tasolla — sama koskee työkyvyttömyyseläkkeellä olevia tai sairauseläkkeellä olevia tai muita näitä kaikkein pienimpiä etuuksia saavia. Siinä mielessä nämä nyt oppositiosta tulevat esitykset ovat äärimmäisen tärkeitä, ja nämä ovat nimenomaan niitä arvovalintoja, mitä me olemme tänään peräänkuuluttaneet.

0.31 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kuten täällä on todettu, tässä hallituksen esityksessä on monia kannatettavia ehdotuksia ja korotuksia, kuten takuueläkkeen nostaminen ja korotus nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisessa kuntoutuksessa olevien kuntoutusrahan vähimmäismäärään sekä työkyvyttömyyseläkkeen lepäämään jättämisen minimiansaintarajan korottaminen takuueläkkeen suuruiseksi ja niin edelleen. Kannatamme näitä tämän hallituksen myönteisiä esityksiä, mutta olemme kuitenkin jättäneet tähän vastalauseen, sillä me esitämme muun muassa takuueläkkeen määrää korotettavaksi 30 euroa enemmän kuin hallitus tekee ja kuntoutuksen toteuttamisen turvaamiseksi esitämme myös nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärää korotettavaksi niin, että se säilyisi takuueläkkeen tasolla. Näiden asioiden takia halusimme jättää vastalauseen.

Me esitimme myös, että meidän näkemyksemme mukaan perusturva on parannettava. Hallituksen tekemät kansaneläkeindeksin jäädytykset tarkoittavat, että ilman erillisiä tasokorotuksia perusturvaetuuksien taso jää pysyvästi matalammalle tasolle myös jäädytysten päätyttyä. Arvioinneissa on todettu, että perusturvan taso ei riitä kattamaan kohtuullisen vähimmäiskulutuksen menoja, ja olemme saaneet myös Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitealta kahteen otteeseen huomautuksia perusturvan alhaisesta tasosta, ja siltä osin meidän olisi pitänyt pystyä myös reagoimaan näihin.

Työttömien toimeentuloa on myös heikennetty hallituskauden aikana muun muassa lyhentämällä merkittävästi ansiosidonnaisen päivärahan kestoja sekä ottamalla käyttöön niin sanottu työttömyysturvan aktiivimalli, josta olen käyttänyt pikemminkin nimitystä passiivimalli tai leikkurimalli. Sosiaalidemokraattien mielestä työtöntä ei tule rangaista siitä, jos työtön ei saa yrityksistään huolimatta töitä tai hänelle ei pystytä tarjoamaan aktiivitoimia, ja hänen sosiaaliturvaansa ja työttömyysturvaansa ei tältä osin tule leikata.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

Meidän mielestämme myös pienituloisten eläkeläisten toimeentuloa on parannettava. Me emme hyväksy indeksijäädytyksiä emmekä leikkauksia emmekä korotuksia asiakasmaksuihin, 30 prosentin asiakasmaksukorotuksia. Meidän mielestämme nyt hallituksen on pikaisesti valmisteltava kansaneläkkeen korotus sekä kokonainen toimenpideohjelma, jossa pienituloisten eläkeläisten asemaa tarkastellaan kokonaisuutena ja esitetään aidosti vaikuttavia toimia pienituloisten eläkeläisten toimeentulon ja arjen parantamiseksi.

Tämän lisäksi meidän sosiaalidemokraattien näkemyksen mukaan myös asumistukea on vahvistettava. Hallitus aikoo leikata yleisen asumistuen tasoa jatkamalla asumistukea myönnettäessä hyväksyttävien enimmäisasumismenojen jäädyttämistä. Hallitus on jäädyttänyt menot vuoden 2015 tasolle vuosien 2016—2018 budjeteissa, ja sitä me emme voi hyväksyä. Haluamme kehittää pikemminkin asuntopolitiikkaa ja asumisen tukijärjestelmiä suunnitelmallisesti osana kestävästä yhteiskunnasta.

Meidän mielestämme on käynnistettävä pikaisesti myös perhevapaaudistus, mitä olemme vaatineet jo useampaan otteeseen.

Arvoisa puhemies! Esitän myös kolme lausumaehdotusta:

Ensimmäinen lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti korotukset kansaneläkeindeksiin sidottuihin etuuksiin, kuten kansaneläkkeeseen sekä työmarkkinatukeen ja peruspäivärahaan.”

Toinen lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus aloittaa viipymättä sosiaaliturvan uudistamisen tavoitteina sosiaaliturvan ja työtulojen yhteensovituksen helpottaminen, byrokratian keventäminen ja etuuksien yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen, turvan toimeenpanon sujuvoittaminen ja köyhyyden vähentäminen.”

Ja kolmas lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin perhevapaaudistuksen toteuttamiseksi. Uudistuksen on lisättävä perhevapaiden joustavuutta perheiden ja lasten ehdoilla, tarjottava isille paremmat mahdollisuudet lasten hoitoon ja parannettava tasa-arvoa työelämässä.”

0.36 Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Kun on aamulla lähtenyt tuolta maakunnasta tänne Helsinkiin ja nyt ollaan jo tässä vaiheessa yötä, niin ihan ensimmäiseksi on varmuudeksi sanottava, että kannatan edustaja Kiljusen esityksiä, ettei se pääse unohtumaan puheenvuoroni loppuksi.

Kun on kehuttavaa, niin on kehuttava ja annettava tunnustusta. Tämän neljän vuoden aikana moneen kertaan sitä ei ole päässyt tässä salissa tekemään, mutta nyt pääsee tekemään. Tässä esityksessä tehdään merkittäviä korotuksia ja ikään kuin muutoksia sairausvakuutuslain mukaisten vähimmäismäärien päivärahojen ja vanhempainpäivärahojen osalta. Tämä on erityisesti sairaiden ja lapsiperheiden osalta hyvä ja kannatettava muutos, ja sitä me sosiaalidemokraatitkin haluamme tässä kannattaa.

Myöskin lääkekustannusten osalta suunta on oikea, kun lääkkeiden vuotuista omavastuuta alennetaan. Mutta on kuitenkin todettava, että sillä ei pystytäkään ikään kuin paikkaamaan niitä päätöksiä, joita on aikaisemmin tehty, aivan samoin kuin takuueläkkeenkin osalta. Takuueläkettä koskeva korotus on positiivinen korotus, mutta silläkään ei pystytäkään paikkaamaan niitä leikkauksia, joita aikaisemmin on tehty.

Sosiaalietuuksien indeksileikkaukset alentavat edelleen ensi vuonna perusturvan ostovoimaa ja siten lisäävät eriarvoisuutta. On muistettava, että indeksit ovat jäädytettyinä nyt koko hallituskauden siitä huolimatta, että taloustilanne hallituskauden aikana on muuttunut hyvin tiukasta taloustilanteesta nousukauden taloustilanteeksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

Nämä korotukset pienempiin etuuksiin ovat tarpeellisia, mutta ne ovat kuitenkin vain murto-osa sosiaaliturvaan koko hallituskaudella kohdistuvista leikkauksista. Korotuksista esimerkkinä tämä takuueläkkeeseen tehty tasokorotus, jonka avulla kuitenkin ostovoima lähinnä pystytään pitämään ennallaan eli ei pystytä merkittävästi nostamaan ostovoimaa takuueläkeläistenkään osalta.

Myöskin yleiseen asumistukeen on tehty heikennyksiä, ja lisäksi asumismenon laskenta on vaihdettu vuokraindeksistä heikompaan elinkustannusindeksiin.

Näitä ei siis voi vähätellä, ja tämän vuoksi sosiaalidemokraatit ovat tehneet oman esityksen, jota edustaja Kiljunen tuossa jo aikaisemmin esitti ja jota nyt siis kannatan.

0.39 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen yksi iso ongelma on koko tämän kauden ajan ollut se, että se ei ole tehnyt päätöstensä kokonaisvaikutusten arviointia ja tämän takia monet säästöt ovat kohdistuneet aina uudestaan ja uudestaan samoille ihmisryhmille. Kaikki pienet parannukset köyhimpien asemaan ovat toki kannatettavia, mutta kyllä yhteenvetona voi todeta, että kun ensin on otettu kauhalla pois ja nyt annetaan lusikalla takaisin, niin nämä parannukset on suhteutettava siihen tosiasiaan.

Hallitus on leikannut kaikkein köyhimmiltä perusturvasta, asumisesta, lääkekorvauksista ynnä muista elämän perusedellytyksistä 700 miljoonaa euroa, ja esimerkiksi nämä indeksijäädytykset ovat todella epäinhimillisiä. Esimerkiksi pienet takuueläkkeen korotukset eivät pienituloisten eläkeläisten asemaa kovin paljon paranna, kun otetaan huomioon esimerkiksi lääke-, hoito- ynnä muiden kustannusten kasvu.

Hallitus on puhunut täällä tänäkin päivänä paljon siitä, miten hyvin Suomella menee talouskasvun ansiosta, mutta kyllä samalla on todettava, että kovin suuri osa suomalaisista ei ole omassa elämässään tätä talouskasvua lainkaan huomannut.

0.41 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Varmasti yksi sosiaali- ja terveystalouden budjettilakiesitysten käsittelyn vaikeimpia kohtia on ollut siinä tasapainotteleminen, miten suhtaudutaan näihin indeksijäädytyksiin tänä aikana ja niitä kompensoiviin hallituksen hyviin etuuskorotuksiin. Tässä käsittelyssä ovat jotkut korotukset, jotka on tehty sen vuoksi, että näitä indeksijäädytyksiä ei kuitenkaan purettu kaikkien KEL-sidonnaisten etuuksien osalta. Näin sitten jotkut etuudet korotetaan, ja näitä parannuksia voi pitää tärkeinä ja oikeasuuntaisina, mutta suuri sääli on se, että nyt jää moni etuus vaille tosiasiallista korotusta, koska indeksijäädytykset muiden kuin näiden korotettavien etuuksien osalta jatkuvat. Tämä johtaa nyt siihen, että tosiasiaassa korjataan joidenkin etuuksien tasoa, mutta jäädytykset ovat kuitenkin KEL-sidonnaisten etuuksien osalta vielä voimassa.

Leikkaukset perusturvaan ovat olleet aika kovia tällä hallituskaudella, ja selitykseksi ei riitä enää se, että kun taloudessa oli vaikeuksia ja Suomen taloutta laitettiin kuntoon, silloin jouduttiin vähäisistäkin antamaan. Nyt kun talouskasvua on, nyt ehdottomasti olisi pitänyt pitää huolta siitä, että nämä perusturvaan tehdyt leikkaukset perutaan. Samaan aikaan ei ole minusta oikein, että velkaa lyhennetään. Talous kasvaa, mutta samaan aikaan halutaan nimenomaan pitää huolta pienituloisille annetuista lupauksista siitä, että vaikeiden aikojen jälkeen tulee vielä aika, jolloin nämä leikkaukset perutaan. Niin ei nyt käy kuin joidenkin etuuksien tason muutoksen osalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 132/2018 vp

0.43 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä esitys sisältää vanhempainpäivärahoihin useita muutoksia, joilla pyritään parantamaan erilaisten perheiden asemaa ja lisäämään perheiden välistä yhdenvertaisuutta. Tämä on erinomainen asia.

Mietinnöstä käy ilmi, että valiokunta pitää myös tärkeänä, että laajemman perhevapaa-järjestelmän uudistusta jatketaan. Tämäkin on hyvä asia. Perhevapaaudistus tarvitaan ensi kaudella, ja sen on oltava perheille parannus, ei leikkaus. Siksi perhevapaaudistus saa keskustan mielestä myös maksaa, ja kun uudistus tehdään, se on tehtävä perheet ja lapset edellä, ei pelkästään talouden ehdoilla. Keskustan tavoite on parantaa perheiden toimeentuloa, lisätä tasa-arvoa ja turvata erilaisille perheille aito valinnanmahdollisuus lastensa hoidossa. Emme esimerkiksi hyväksy kotihoidon tuen romuttamista. Ja toistan vielä, että mahdollisen perhevapaaudistuksen pitää olla perheille parannus eikä leikkaus. Tämä kävi hyvin tänään ilmi esimerkiksi edustaja Ala-Nissilän pitämästä keskustan ryhmäpuheen-vuorosta talousarviokeskustelussa.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen myötä myös esimerkiksi takuueläkkeet ja vähimmäispäivärahat nousevat sekä lääkekustannusten vuotuista omavastuuta alennetaan. Nämä ovat oikeansuuntaisia parannuksia. Ne ovat hyviä täsmätoimia kaikkein heikoimmassa asemassa olevien taloudellisen tilanteen parantamiseksi, johon toki parantamisen varaa jää edelleen. Korotukset tulevat todella tarpeeseen, kuten täällä on todella moneen kertaan tänään ansiokkaasti todettu.

0.45 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Pahoittelen äskeistä kömmähdystäni. Meillä tosiaan oli tässä esityksessä vain näitä pykälämuutoksia, mutta seuraavassa asiakohdassa, jossa käsitellään edelleen näitä hallituksen leikkauksia, esitän sitten vihreiden lausuman siitä, että hallituksen tulisi ryhtyä toimenpiteisiin näiden tehtyjen kansaneläkeindeksijäädytysten ja muiden pienituloisimpiin kohdistettujen leikkausten kompensoimiseksi.

0.45 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! On pakko kuitenkin vielä kommentoida tuota keskustan näkökulmaa siinä suhteessa, että tässähän on kysymys joidenkin etuuksien paikkauksista mutta hallituksella ei ollut varaa näin hyvässä taloustilanteessa — ajatelkaa, näin hyvässä taloustilanteessa, kun kasvua on — siitä niitä hedelmiä jakaa kaikille niille, joiden indeksit on jäädytetty.

Kyllä minun täytyy sanoa, että sydäntä varmasti särkee jokaisella meistä, kun hallitukselta ei löytynyt esimerkiksi 60 000:ta euroa siihen, että oltaisiin voitu käytännössä veteraanien veteraanilisä ja rintamalisä laittaa pois näiden jäädytysten piiristä — 60 000:ta euroa ei ollut varaa silloin, kun tätä esitystä tehtiin. Tänään salissa on selvinnyt, että tämä virhe tullaan jatkossa korjaamaan, mutta oppositio esitti valiokunnassa ja myös äänestyksessä, että olisi sentään tällaiset asiat pitänyt pystyä laittamaan kuntoon.

Ei ole kovin helppoa suhtautua näihin sinänsä hyviin etuuksien korotuksiin, koska kaikille niille, joiden perusturvaa on leikattu, tämän saman onnen olisi pitänyt koittaa. Se olisi ollut tällaisena aikana oikein. Se olisi ollut oikea teko eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.